

Innst. O. nr. 76

(2007–2008)

Innstilling til Odelstinget fra arbeids- og sosialkomiteen

Ot.prp. nr. 64 (2007–2008) og Dokument nr. 8:126 (2007–2008)

Innstilling fra arbeids- og sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdloven og representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson og Carl I. Hagen om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)

Til Odelstinget

1. SAMMENDRAG – REPRESENTANTLOVFORSLAG NR. 126 (2007–2008)

I representantlovforslaget fremmes følgende forslag:

"Vedtak til lov
om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om
folketrygd (folketrygdloven)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-2 fjerde og femte ledd skal lyde:

Full grunnpensjon utgjør likevel 90 prosent av grunnbeløpet dersom pensjonisten lever sammen med en ektefelle

- som får foreløpig uførepensjon, uførepensjon eller alderspensjon,
- som får avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3-19 sjette ledd, eller
- som har en årlig inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn to ganger grunnbeløpet.

I tillegg til de personene som er likestilt med ektefeller etter § 1-5 skal bestemmelsene i fjerde ledd også gjelde for samboerpar som har levd sammen i

12 av de siste 18 månedene. Full grunnpensjon skal utgjøre 90 prosent av grunnbeløpet også når pensjonistens samboer mottar pensjon eller overgangsstønad etter kapitlene 16 eller 17.

§ 3-3 fjerde ledd skal lyde:

Stortinget fastsetter særtilleggets størrelse i prosent av grunnbeløpet.

§ 3-3 femte ledd oppheves.

§ 3-3 sjette ledd skal lyde:

For en pensjonist som fyller vilkårene for rett til ektefelle tillegg for forsørget ektefelle over 60 år, utgjør særtillegget to ganger *grunnbeløpet*.

§ 3-4 annet ledd skal lyde:

For en enslig pensjonist utgjør minstepensjonen summen av *to ganger grunnbeløpet*.

§ 3-4 tredje ledd skal lyde:

For et ektepar utgjør minstepensjonen 180 prosent av grunnbeløpet tillagt *to ganger grunnbeløpet*.

§ 3-21 første ledd første punktum skal lyde:

Et medlem som blir ufør før fylte 26 år på grunn av en alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte som er klart dokumentert, får medregnet framtidige pensjonspoeng med minst 4,30 for hvert år.

II

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Loven trer i kraft straks, og virkningene av loven etterregnes fra 1. mai 2008. Endringene gis også

virkning for pensjonstilfeller som har begynt å løpe før 1. mai 2008."

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

2. SAMMENDRAG – OT.PRP. NR. 64 (2007–2008)

2.1 Innledning

I proposisjonen fremmes det forslag til lov om endringer i folketrygdloven kapittel 3. Forslaget er en oppfølging av drøftinger mellom Regjeringen og Norsk Pensjonistforbund, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner, Landsorganisasjonen i Norge, Unio, Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund og Akademikerne om pensjonsregulering fra 1. mai 2008. Av protokollen av 28. mai 2008 fremgår det blant annet at Regjeringen vil foreslå for Stortinget at ordningen med garantert tilleggspensjon til unge uføre styrkes ved at nivået på antatte fremtidige pensjonspoeng økes fra 3,30 til 3,50 med virkning fra 1. mai 2008, jf. St.prp. nr. 65 (2007–2008) Om trygdeoppgjøret 2008.

2.2 Forbedring av tilleggspensjon for unge uføre født etter 1940

Det vises til proposisjonens pkt 2.1 for nærmere redegjørelse av gjeldende ordning.

Partene er enige om at gruppen unge uføre født etter 1940 skal få poengtallet hevet fra 3,30 til 3,50 fra 1. mai 2008.

Med en regulering av grunnbeløpet fra 66 812 kroner til 70 256 kroner og en poengøkning fra 3,30 til 3,50 vil minste tilleggspensjon til unge uføre heves med om lag 14 000 kroner til 173 532 kroner pr. år fra 1. mai 2008 (forutsatt 40 poengår og en tilleggspensjonsprosent på 42).

Departementet foreslår at folketrygdloven § 3-21 endres slik at poengtallet 3,30 endres til 3,50, jf. lovforslaget.

Ikrafttredelse. Administrative og økonomiske konsekvenser

Det foreslås at endringen trer i kraft straks og gis virkning fra 1. mai 2008. Den foreslåtte endringen er forutsatt å gjelde også for den andelen av gruppen unge uføre født etter 1940 som har gått over fra uførepensjon til alderspensjon i 2008.

Gruppen unge uføre født etter 1940 anslås til ca. 45 000 uførepensjonister (15,1 prosent av alle uføre).

Med et grunnbeløp på 70 256 kroner utgjør differansen mellom tilleggspensjon beregnet etter poeng-tall 3,3 og 3,5 900 kroner.

På årsbasis utgjør merutgiftene ved forslaget om lag 270 mill. kroner. For de resterende 8/12 av 2008 blir merutgiftene om lag 180 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 65 (2007–2008) Om trygdeoppgjøret 2008.

Hevingen av den garanterte tilleggspensjonen for unge uføre kommer i tillegg til reguleringen av grunnbeløpet og en heving av den ordinære satsen for særtillegget. Arbeids- og velferdsetaten vil gi nærmere informasjon om forventet tidspunkt for oppjustering og når etterbetaling vil kunne skje.

2.3 Lovteknisk justering for å videreføre gjeldende beløpsgrenser for inntektsprøving av forsørgingstillegg

Til alderspensjon og uførepensjon blir det etter folketrygdloven §§ 3-25 og 3-26 gitt forsørgingstillegg. Tilleggene inntektsprøves etter folketrygdloven § 3-26.

Forsørgingstilleggene reduseres med 50 prosent av inntekt over et fribeløp. Fribeløpet er knyttet til størrelsen på minstepensjonen for ektepar og avhenger av hvor mange barn paret har. Minstepensjon består av grunnpensjon og særtillegg, slik at minstepensjonen og dermed fribeløpet øker når særtillegget øker.

I forbindelse med trygdeoppgjøret 2008 er det foreslått å øke den ordinære særtilleggssatsen, jf. St.prp. nr. 65 (2007–2008). Økningen i minstepensjonene tar ikke sikte på å endre inntektsprøvingen av forsørgingstilleggene. Siden fribeløpets størrelse i dag er knyttet til størrelsen på minstepensjonen, er det nødvendig å fjerne tilknytningen til minstepensjonssatsene for å unngå en tilsvarende heving av fribeløpsgrensen.

Fribelegsgrensen i § 3-26 femte ledd bokstav a svarer til minstepensjonen for ektepar (1,6433 G x 2) tillagt 5 prosent av grunnbeløpet, dvs. 3,3366 G. I bokstav c tilsvarende fribelegsgrensen minstepensjon for enslige (1,7933 G) tillagt 85 prosent av grunnbeløpet, dvs. 2,6433 G. Det foreslås at folketrygdloven § 3-26 femte ledd bokstav a og c endres slik at inntektsprøvingen av forsørgingstillegget skal skje med det samme fribeløpet i prosent av grunnbeløpet som i dag.

Ikrafttredelse. Administrative og økonomiske konsekvenser

Endringen, som foreslås å tre i kraft straks og med virkning fra 1. mai 2008, har verken økonomiske eller administrative konsekvenser.

3. KOMITEENS SAKSBEHANDLING

Komiteen vedtok i møte 12. juni 2008 å slå sammen behandlingen av Ot.prp. nr. 64 (2007–2008) lov om endringer i folketrygdloven og representant-

lovforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson og Carl I. Hagen om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven), Dokument nr. 8:126 (2007–2008).

Robert Eriksson ble valgt som saksordfører for Ot.prp. nr. 64 (2007–2008) lov om endringer i folketrygdloven og Lise Christoffersen for Representantlovforslag nr. 126 (2007–2008).

4. KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Eva Kristin Hansen, Per Rune Henriksen og Sverre Myrli, fra Fremskrittspartiet, Robert Eriksson, Kari Kjønnaas Kjos og Kenneth Svendsen, fra Høyre, Martin Engeset, fra Sosialistisk Venstreparti, lederen Karin Andersen, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Due-sund, fra Senterpartiet, Dagfinn Sundsbø, og fra Venstre, André N. Skjelstad, viser til at de foreslåtte lovendringene kommer som en følge av at partene i trygdeoppgjøret har blitt enige om å øke garantert tilleggspensjon for unge uføre fra dagens 3,30 pensjonspoeng til 3,50 pensjonspoeng, med virkning fra 1. mai 2008.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteen viser for øvrig til sine respektive partiers merknader i forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 65 (2007–2008) Trygdeoppgjøret 2008, jf. Innst. S. nr. 305 (2007–2008).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til Representantlovforslag nr. 126 (2007–2008), fremsatt i Odelstingets møte den 5. juni 2008, fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson og Carl I. Hagen om lov om endringer i lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven).

Disse medlemmer fremmer på den bakgrunn følgende forslag:

"Vedtak til lov

om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-2 fjerde og femte ledd skal lyde:

Full grunnpensjon utgjør likevel 90 prosent av grunnbeløpet dersom pensjonisten lever sammen med en ektefelle

- a) som får foreløpig uførepensjon, uførepensjon eller alderspensjon,
- b) som får avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3-19 sjette ledd, eller
- c) som har en årlig inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn to ganger grunnbeløpet.

I tillegg til de personene som er likestilt med ektefeller etter § 1-5 skal bestemmelsene i fjerde ledd også gjelde for samboerpar som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene. Full grunnpensjon skal utgjøre 90 prosent av grunnbeløpet også når pensjonistens samboer mottar pensjon eller overgangsstønad etter kapitlene 16 eller 17.

§ 3-3 fjerde ledd skal lyde:

Stortinget fastsetter særtilleggets størrelse i prosent av grunnbeløpet.

§ 3-3 femte ledd oppheves.

§ 3-3 sjette ledd skal lyde:

For en pensjonist som fyller vilkårene for rett til ektefelle tillegg for forsørget ektefelle over 60 år, utgjør særtillegget to ganger *grunnbeløpet*.

§ 3-4 annet ledd skal lyde:

For en enslig pensjonist utgjør minstepensjonen summen av *to ganger grunnbeløpet*.

§ 3-4 tredje ledd skal lyde:

For et ektepar utgjør minstepensjonen *180 prosent av grunnbeløpet* tillagt *to ganger grunnbeløpet*.

§ 3-21 første ledd første punktum skal lyde:

Et medlem som blir ufør før fylte 26 år på grunn av en alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte som er klart dokumentert, får medregnet framtidige pensjonspoeng med minst *4,30* for hvert år.

II

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Loven trer i kraft straks, og virkningene av loven etterregnes fra 1. mai 2008. Endringene gis også virkning for pensjonstilfeller som har begynt å løpe før 1. mai 2008."

5. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Vedtak til lov

om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-2 fjerde og femte ledd skal lyde:

Full grunnpensjon utgjør likevel 90 prosent av grunnbeløpet dersom pensjonisten lever sammen med en ektefelle

- a) som får foreløpig uførepensjon, uførepensjon eller alderspensjon,
- b) som får avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3-19 sjettede ledd, eller
- c) som har en årlig inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn to ganger grunnbeløpet.

I tillegg til de personene som er likestilt med ektefeller etter § 1-5 skal bestemmelsene i fjerde ledd også gjelde for samboerpar som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene. Full grunnpensjon skal utgjøre 90 prosent av grunnbeløpet også når pensjonistens samboer mottar pensjon eller overgangsstønad etter kapitlene 16 eller 17.

§ 3-3 fjerde ledd skal lyde:

Stortinget fastsetter særtilleggets størrelse i prosent av grunnbeløpet.

§ 3-3 femte ledd oppheves.

§ 3-3 sjettede ledd skal lyde:

For en pensjonist som fyller vilkårene for rett til ektefelle tillegg for forsørget ektefelle over 60 år, utgjør særtillegget to ganger grunnbeløpet.

§ 3-4 annet ledd skal lyde:

For en enslig pensjonist utgjør minstepensjonen summen av *to ganger* grunnbeløpet.

§ 3-4 tredje ledd skal lyde:

For et ektepar utgjør minstepensjonen 180 prosent av grunnbeløpet tillagt *to ganger grunnbeløpet*.

§ 3-21 første ledd første punktum skal lyde:

Et medlem som blir ufør før fylte 26 år på grunn av en alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte som

er klart dokumentert, får medregnet framtidige pensjonspoeng med minst 4,30 for hvert år.

II

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

Loven trer i kraft straks, og virkningene av loven etterregnes fra 1. mai 2008. Endringene gis også virkning for pensjonstilfeller som har begynt å løpe før 1. mai 2008.

6. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har for øvrig ingen merknader og råar Odelstinget til å gjøre slike

vedtak:

A

Vedtak til lov

om endringer i folketrygdloven

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 3-21 første ledd første punktum skal lyde:

Et medlem som blir ufør før fylte 26 år på grunn av en alvorlig og varig sykdom, skade eller lyte som er klart dokumentert, får medregnet framtidige pensjonspoeng med minst 3,50 for hvert år.

§ 3-26 femte ledd bokstav a skal lyde:

Dersom pensjonisten har rett til ektefelle tillegg, men ikke barn tillegg, skal fribeløpet svare til *et beløp lik 3,3366 ganger grunnbeløpet*.

§ 3-26 femte ledd bokstav c første punktum skal lyde:

Dersom pensjonisten har rett til barn tillegg for barn som ikke bor sammen med begge foreldrene, skal fribeløpet for det første barnet svare til *et beløp lik 2,6433 ganger grunnbeløpet*.

II

Ikrafttredelse og overgangsbestemmelser

1. Endringen i § 3-21 trer i kraft straks og gis virkning fra 1. mai 2008 for løpende tilfeller. Endringen gis også virkning for personer med tilleggs-

- pensjon hvor framtidige pensjonspoeng beregnet på grunnlag av § 3-21 er godskrevet etter § 3-19.
2. Endringene i § 3-26 trer i kraft straks og gis virkning fra 1. mai 2008.

B

Dokument nr. 8:126 (2007-2008) – representantlovforslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson og Carl I. Hagen om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) – vedlegges protokollen.

Oslo, i arbeids- og sosialkomiteen, den 12. juni 2008

Karin Andersen

leder

Lise Christoffersen

ordfører for Dokument nr. 8:126 (2007–2008)

Robert Eriksson

ordfører for Ot.prp. nr. 64 (2007–2008)

